

20^ό ΔΙΕΘΝΕΣ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΧΟΡΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

17-24 ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΙΟΥΛΙΟΥ / JULY INTERNATIONAL
2014 DANCE
FESTIVAL

www.kalamatadancefestival.gr

Σαν παραμύθι

Το εγχείρημα της πολιτιστικής ανάπτυξης της Καλαμάτας, που ξεκίνησε το 1985, ίσως ήταν η πρώτη σοβαρή και σφαιρική προσπάθεια πολιτιστικής αποκέντρωσης που επιχειρήθηκε στη χώρα.

Βασισμένο σ' ένα οραματικό, αλλά και πολύ ρεαλιστικό οργανωτικό σχέδιο, που είχε επί χρόνια μελετηθεί από ένα εκλεκτό επιτελείο ανθρώπων της τέχνης με πρωτοβουλία και υπό την καθοδήγηση του τότε δημάρχου Σταύρου Μπένου, το εγχείρημα ήταν ιδιαίτερα πρωτότυπο και προκλητικό για τολμηρούς εξερευνητές του πολιτισμού.

Η πρώτη επιτυχία του Σταύρου Μπένου ήταν ακριβώς η επιλογή μιας τέτοιας ομάδας συνεργατών και, παράλληλα, η εξασφάλιση της πνευματικής και οργανωτικής αυτοτελείας τους. Κάθε πολιτική παρέμβαση, κάθε προσωπική-ιδιοτελής φιλοδοξία αποκρούστηκε σθεναρά. Άλλωστε η γρήγορη ένταξη του νέου δημοτικού πολιτιστικού φορέα στην καθημερινότητα των πολιτών και οι πρώτες εμφανείς επιτυχίες απόπλυσαν τις λαϊκιστικές ή τοπικιστικές αντιδράσεις.

Ηγετικό ρόλο, στην πρώτη φάση λειτουργίας του φορέα, είχε αναμφίβολα το Δημοτικό Ωδείο. Εκτός από την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου μουσικών σπουδών, ο ρόλος του ήταν να μνήσει τους πολίτες στην καλή μουσική. Βασισμένες σε μια πυραμοειδή αντίληψη της πολιτισμικής διαστρωμάτωσης των πολιτών, οι πολυποίκιλες μουσικές παρεμβάσεις στην πόλη είχαν ξεκάθαρους στόχους.

Ακόμη όμως πιο πρωτοποριακή ήταν η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στη σύνδεση και εντέλει στην ενοποίηση όλων των διαφορετικών επιπέδων των παρεμβάσεων. Η ιδέα ήταν ασφαλώς παλαιότερη και εφαρμόζεται και σήμερα, με πολλές παραλλαγές, στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης: μικτές εκδηλώσεις μουσικής, χορού, εικαστικών τεχνών και θεάτρου που αξιοποιούν τη συνύπαρξη των επαγγελματιών, των ερασιτεχνών, των απλών και καλλιτεχνικά αδαών πολιτών, των παιδιών και των ενηλίκων, με κοινό σκοπό την παρουσίαση ενός μεγάλου θεάματος με υψηλούς αισθητικούς στόχους, ενός μοναδικού αυθεντικού πολιτιστικού γεγονότος – γέννημα και καμάρι όλης της πόλης.

Η ενοποίηση των διαφορετικών επιπέδων ήταν, άλλωστε, βασικό ζητούμενο και εντός των τειχών του Ωδείου. Το φυτώριο μιας ορχήστρας, με συμμετοχή μαθητών και δασκάλων, αναπήδησε ως φυσική συνέπεια της γρήγορης εξέλιξης των μαθητών και των συχνών συναυλιών μικτών συνόλων.

Η παράλληλη ανάπτυξη των άλλων σχολών, μέσα στο ίδιο ιδεολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο, επέτρεπε ευφάνταστες συνέργειες, ακόμη και στο επίπεδο των τακτικών εκπαιδευτικών-εορταστικών δραστηριοτήτων.

Μέσα σ' αυτό το εύφορο κλίμα ήρθε να προστεθεί, εν είδει επιβράβευσης, και η επιλογή της Καλαμάτας από το ΥΠ.ΠΟ. ως η πόλη που θα φιλοξενούσε το Κέντρο Χορού (1994). Με την εμπνευσμένη και τολμηρή Βίκυ Μαραγκοπούλου στο τιμόνι, ήταν θέμα χρόνου η διεθνοποίηση της πολιτιστικής Καλαμάτας.

Συγχρόνως, η φυσική «ενηλικίωση» της Ορχήστρας του Ωδείου και η αναβάθμισή της από εκπαιδευτικό εργαλείο σε δημιουργική κυψέλη, ικανή να υπηρετεί τις σολιστικές αλλά και συνθετικές ανησυχίες των προχωρημένων μαθητών της, ενδυνάμωσε την εντός και εκτός πόλης δραστηριότητά της, με προγράμματα αυθεντικά και πολύ πιο ελκυστικά για το κοινό –πάντα σε συνεργασία και με εκλεκτούς επαγγελματίες μουσικούς, σολίστ και συνθέτες.

Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι, εκτός των πολιτιστικών θεσμών, η πόλη είχε ήδη προ πολλού κερδίσει το στοίχημα της δομικής, λειτουργικής αλλά και περιβαλλοντικής ανάπτυξής της, αναδεικνύοντας το φιλόξενο και ελκυστικό για τους επισκέπτες πρόσωπό της.

Ασφαλώς αυτή η μοναδική και καθολική επιτυχία δεν είναι ανώνυμη. Πίσω από τις αναπόφευκτες για την αφήγηση γενικεύσεις, υπάρχουν άτομα, πρόσωπα γνωστά και προικισμένα. Όχι μόνο τα ηγετικά στελέχη, αλλά και πολλά παιδιά της ίδιας της Καλαμάτας, που αναδείχθηκαν μέσα από τις παιδαγωγικές διαδικασίες και σήμερα πια είναι καταξιωμένοι καλλιτέχνες.

Ο Στάθης Γυφτάκης ξεχώριζε από την αρχή. Το φυσικό ταλέντο του, η ευαισθησία του, ακόμη και το χιούμορ του και η παρορμητική ιδιοσυγκρασία του δεν άφηναν πολλές αμφιβολίες για την εξέλιξή του. Σήμερα πια, άξιος συνθέτης, με πρόσφατη την επιτυχή συνεργασία του με το Μέγαρο Μουσικής, έρχεται να εκπροσωπήσει την πόλη του –όλη αυτή την τριακονταετή προσπάθεια «επωνύμων» και «ανωνύμων»– στο Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας και στο Φεστιβάλ Αθηνών.

Προσωπικά δεν εκπλήσσομαι. Άλλωστε αυτή η εντυπωσιακή εξέλιξη αποδεικνύει ότι η σημερινή Καλαμάτα σέβεται την ιστορία της και ανανεώνει τα οράματά της –σε μια εποχή μάλιστα που πολλοί είναι ακόμη αυτοί που αμφισβητούν τη σημασία της καλλιτεχνικής παιδείας αλλά και τον καίριο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στον πολιτισμό.

Όμως ο πολιτισμός είναι το μόνο που αυτή τη στιγμή μπορεί να κρατήσει ζωντανές τις ελπίδες και να καταστήσει εφικτά τα όνειρα των παιδιών μας.

Γιώργος Κουρουπός
Συνθέτης

Διεθνές Κέντρο Χορού Καλαμάτας

Παν. Καίσαρη 6, 24100 Καλαμάτα

Kalamata International Dance Centre

6, Pan. Kesari, 24100 Kalamata

T: (+30) 27210 83086, 90886

F: (+30) 27210 26966

E: mail@kalamatadancefestival.gr

www.kalamatadancefestival.gr